

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd i Folketingets Uddannelsesudvalg (UDU-spørgsmål AW)
Titel	Hvilke initiativer vil ministeren tage i forlængelse af Højhastighedskomiteens anbefalinger på Undervisningsministeriets område for at styrke IT-kompetencerne gennem uddannelsessystemet? (Spørger: Christine Antorini, S)
Målgruppe	Medlemmer af Folketingets Uddannelsesudvalg
Arrangør	Folketingets Uddannelsesudvalg
Taletid	8-10 minutter
Tid og sted	25. maj 2010 kl. 15 i Værelse 2-133, Christiansborg

Disposition

- 1. Indledning**
- 2. It-kompetencer i folkeskolen**
- 3. It-kompetencer på ungdomsuddannelserne**
- 4. Undervisernes it-kompetencer**
- 5. Afrunding**

1. Indledning

- Vi har i Undervisningsministeriet med stor interesse læst Højhastighedskomiteens rapport.
- Og det glæder mig, at komiteens anbefalinger også vedrører emner, som ikke bare kan måles i båndbredde, bits og bytes.
- For det er af største vigtighed, at borgernes informations- og it-kompetencer er på plads i et samfund, der i stadigt stigende grad bliver mere digitaliseret.
- Danske unge vokser i dag op med it – de er ofte langt bedre it-brugere end de ældre generationer. Derfor stiller det krav til folkeskolens og ungdomsuddannelsernes konstruktive anvendelse af it i undervisningen.
- Derfor har vi ligeledes en udfordring i at sætte lærerne i folkeskolen og på ungdomsuddannelser i stand til at kunne formidle viden og lære fra sig ved hjælp af it.
- Der er dog også en gruppe af unge, der er frygt for aldrig bliver fortrolige med it – dem må vi ikke tabe på gulvet. Og her skal skolen være i stand til at inspirere og lære fra sig når det kommer til it.
- Undersøgelser viser, at der er en sammenhæng mellem mangel på it-færdigheder og arbejdsløshed. I vores stadigt mere online informationssamfund gør vi således vores unge en bjørnetjeneste ved ikke at kombinere uddannelse med it. Jeg skal dog lige tilføje, at jeg mener, at vi allerede er kommet rigtigt langt i bestræbelserne på at kombinere uddannelse med it.
- Der er i kommissionens rapport inspiration at hente i forhold til både de stærke og svage elever indenfor it-området. Og jeg vil her sige, at det er rigtigt, at vi skal sikre, at stærke og svagere elever får bedre læring via it, men vi må aldrig glemme den såkaldte mellemgruppe, som jo udgør størstedelen af eleverne. It i skolen skal kunne løfte alle eleverne fagligt.

2. It-kompetencer i folkeskolen

- Ministeriet støtter overordnet rapportens ide om, at der bør satses på at styrke danske elevers it-kompetencer, herunder på folkeskoleområdet. Netop på folkeskoleområdet arbejder vi drønhårdt for at skabe de bedste rammer for vore unge.
- Og it spiller unægtelig en vigtig rolle i bestræbelserne i at skabe faglige udfordringer for alle elever og indfri det fulde potentiale i hver enkelt elev.
- I forbindelse med den seneste revision af de Fælles Mål (fælles målbeskrivelser for folkeskolens fag), har der netop været særligt fokus på kravene til elevernes it- og medie kompetencer.
- Undervisningsministeriet har på den baggrund nedsat et it-ekspertudvalg, som har bistået med at præcisere kravene til elevernes it- og mediekompetencer i alle de af folkeskolens fag, hvor det er vurderet relevant.
- For at understøtte skolernes arbejde med at integrere it i undervisningen i overensstemmelse med de Fælles mål, er der med bistand fra it-ekspertpanelet udarbejdet en vejledning om it- og mediekompetencer i folkeskolen.
- Vi er samtidig også i gang med at udvikle en lektiehjælpstjeneste på internettet, ”Træneren”, der skal understøtte eleveres eget arbejde med udvalgte færdigheder i en række fag i folkeskolen og på ungdomsuddannelserne.
- Undervisningsministeriet understøtter også brugen af it i undervisningen og elevernes it- og mediekompetencer bredt gennem den store undervisningsportal, EMU’en, der indeholder et meget omfattende tilbud af digitale ressourcer rettet mod lærere og elever.
- Som I ved, nedsatte regeringen tidligere på året et uafhængigt rejsehold, der er i gang med at gennemføre et 360-graders eftersyn af folkeskolen.
- Rejseholdet vil afrapportere på et møde i regeringens Vækstforum den 3.-4. juni 2010.
- Rejseholdets afrapportering og de anbefalinger rejseholdet eventuelt måtte komme med i relation til it i skolen vil naturligt blive inddraget i de fremadrettede overvejelser om initiativer på it-området.
- Jeg har stor tiltro til, at de mange initiativer, der findes på folkeskoleområdet inden for it skaber et bedre grundlag for den it-dannelse, som vi alle ønsker vores børn skal have.

3. It-kompetencer på ungdomsuddannelserne

- På ungdomsuddannelserne skal vi sikre os, at de unge tilbydes undervisning, som på tidssvarende vis inddrager it – Og vi skal sikre os, at der er fokus på både generelle it-brugerkompetencer som muligheden for specialiserede it-kompetencer hos eleverne.
- På det gymnasiale område vil jeg nævne tre initiativer:
- For det første har Undervisningsministeriet her i foråret iværksat 14 udviklingsarbejder på forskellige skoler, der netop har fokus på en it-baseret fagdidaktik, som kommissionens rapport anbefaler.
- Et af projekterne handler om at lade en 1.g være papirløs, et andet om et aftenåbent elektronisk lektieværksted for en hel region og et tredje om at integrere nye såkaldte sociale medier i undervisningen.
- For det andet har Undervisningsministeriet på gymnasieområdet i snart ti år udviklet eksamen med digitale eksamensopgaver på visse uddannelser, og i år tager vi endnu et nyt skridt, idet der i maj afvikles skriftlig eksamen i nogle fag på stx og hhx for første gang med digitale eksamensopgaver og adgang til internettet. Jeg synes, det er værd at fremhæve, at vi er helt fremme på dette felt, og at der faktisk er tale om en verdensdebut ved at åbne op for anvendelsen af internettet til eksamen.
- For det tredje har jeg netop godkendt, at der som forsøg udvikles et nyt it-fag på C- og B-niveau til brug i alle de gymnasiale uddannelser. Faget kan bruges både som valgfag og som studieretningsfag og skal bl.a. afløse det nuværende datalogi-fag i stx.
- Det skulle gerne betyde, at flere elever vælger et it-fag med fokus på mere specialiserede it-kompetencer og ikke blot brugerkompetencer. Det synes jeg er en meget perspektivrig løsning, der imødekommer højhastighedsrapportens anbefaling om at styrke datalogifaget på de gymnasiale uddannelser.

4. Undervisernes it-kompetencer

- Højhastighedskomiteens rapport slår endvidere fast, at der bør være høj fokus på undervisernes it-faglige og it-baserede fagdidaktiske kompetencer, såvel som på udviklingen af nye undervisningsmidler.
- Det foreslås blandt andet, at der iværksættes pilotprojekter med henblik på udvikling og demonstration af best practice for it-baseret undervisningsmateriale.

- Ministeriet har iværksat en række forsøgs- og udviklingsprojekter med netop det formål at udvikle og beskrive best practice inden for undervisningsdifferentiering, fjernundervisning og netbaserede studieredskaber.
- Dertil kommer projekter til kompetenceudvikling af undervisere i form af certificering i e-læringspædagogik og udvikling af fagspecifik e-didaktik på de videregående uddannelser. Alle projekterne afsluttes og afrapporteres medio 2010.
- Udnyttelsen af de pædagogiske muligheder, som anvendelse af it i undervisningen giver, kræver, at underviserne har de nødvendige kompetencer, da der er stor forskel på at undervise foran en tavle i et klasserum og på at undervise virtuelt.

5. Afrunding

- Som jeg nævnte indledningsvis, er det glædeligt, at Højhastighedskomiteens rapport fokuserer på de evner, vi som borgere skal besidde for at kunne agere i vores stadig mere komplekse videns- og informationssamfund.
- I Undervisningsministeriet arbejder vi hver dag med netop denne problemstilling, og jeg mener, at vi – i tæt samarbejde med elever, lærere og skoleledelse – er på rette kurs i forhold til at gøre it-dannelse til et ideal på linje med læsning, regning og andre helt grundlæggende færdigheder. Vi skal samtidig huske på, at it også skal være et redskab til at forbedre læringen af de grundlæggende færdigheder i folkeskolen.
- Vi skal samtidig også være os helt bevidste om, at den hastige udvikling inden for it og medier fordrer, at vi hele tiden udvikler og tilpasser vores tilgang til anvendelsen af it i skolen. I ministeriets kampagne, ”månedens skole”, hvor skoler udvælges ud fra bestemte temaer, bør skolernes anvendelse af it også inddrages i vurderingen.
- Derfor skal vi være på tærne – vi skal kunne favne elevernes behov og møde dem med undervisning i et it-didaktisk stærkt læringsmiljø, samtidig med at vi skal kunne engagere og motivere de elever, som har vanskeligheder ved traditionel læring. Derfor vil jeg også fremhæve vigtigheden i, at specialundervisningen udgør et særligt fokusområde for brugen af it.
- Højhastighedsrapporten vil derfor indgå som et meget centralt element i ministeriets arbejde med udarbejdelsen af en flerårig strategi for, hvordan it-anvendelsen yderligere kan kvalificeres og udbygges i undervisningssektoren.